EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 11. 9. 2019
COM(2019) 410 final

2019/0191 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v Generálnej rade Svetovej obchodnej organizácie v súvislosti s prijatím rozhodnutia o predĺžení platnosti výnimky WTO umožňujúcej rozvojovým členským krajinám poskytovať preferenčné sadzobné zaobchádzanie výrobkom z najmenej rozvinutých krajín

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v Generálnej rade Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“) v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia o predĺžení platnosti výnimky WTO umožňujúcej rozvojovým členským krajinám poskytovať preferenčné sadzobné zaobchádzanie pre najmenej rozvinuté krajiny.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie podpísaná v Marrákeši

Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie podpísaná v Marrákeši (ďalej len „Dohoda o založení WTO“) nadobudla platnosť 1. januára 1995.

Európska únia je zmluvnou stranou tejto dohody.

2.2. Konferencia ministrov a Generálna rada Svetovej obchodnej organizácie

Podľa článku IV ods. 1 Dohody o založení WTO Konferencia ministrov má právo prijímať rozhodnutia o všetkých otázkach vzťahujúcich sa na všetky mnohostranné obchodné dohody.

Podľa článku IV ods. 2 Dohody o založení WTO v období medzi zasadnutiami Konferencie ministrov jej funkcie vykonáva Generálna rada.

Podľa článku IX ods. 1 WTO zvyčajne prijíma rozhodnutia konsenzom.

2.3. Pripravovaný akt Generálnej rady WTO

Podľa článku IX ods. 3 Dohody o založení WTO môže byť člen vo výnimočných prípadoch oslobodený od záväzku, ktorý mu bol uložený.

Generálna rada WTO má na základe žiadosti Čile, Číny, Indie, Thajska a Turecka (ďalej len „spolupredkladatelia“) prijať rozhodnutie o predĺžení platnosti existujúcej výnimky WTO umožňujúcej rozvojovým členským krajinám poskytovať preferenčné sadzobné zaobchádzanie pre najmenej rozvinuté krajiny podľa článku IX ods. 3 a 4 Dohody o založení WTO (ďalej len „pripravovaný akt“).

Platnosť existujúcej výnimky pre najmenej rozvinuté krajiny uplynula 30. júna 2019. Cieľom pripravovaného aktu je preto predĺžiť platnosť výnimky na obdobie od 1. júla 2019 do 30. júna 2029.

Pripravovaný akt bude záväzný pre členov WTO v súlade s článkom IX odsekom 3, ako aj článkom II odsekom 2 Dohody o založení WTO, v ktorom sa stanovuje: „Dohody a súvisiace právne nástroje zahrnuté do príloh 1, 2 a 3 […] tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto dohody a sú záväzné pre všetkých členov“.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Spolupredkladatelia požiadali o predĺženie platnosti existujúcej výnimky WTO z povinností podľa článku I ods. 1 dohody GATT 1994 umožňujúcej rozvojovým členským štátom poskytovať preferenčné sadzobné zaobchádzanie výrobkom z najmenej rozvinutých krajín, ktoré za také označila Organizácia Spojených národov, bez toho, aby bolo potrebné rozšíriť tie isté colné sadzby na podobné výrobky akéhokoľvek iného člena, na obdobie od 1. júla 2019 do 30. júna 2029.

Spolupredkladatelia predložili žiadosť podľa článku IX ods. 3 a 4 Dohody o založení WTO. Žiadosť odôvodňujú osobitnou zraniteľnosťou najmenej rozvinutých krajín a špecifickými štrukturálnymi ťažkosťami, ktorým tieto krajiny čelia v globálnom hospodárstve, ako aj dôležitosťou zlepšenia ich účinnej účasti na multilaterálnom obchodnom systéme tým, že sa im poskytne zmysluplný prístup na trh v snahe o podporu diverzifikácie ich výrobnej a vývoznej základne.

Pôjde o druhé predĺženie platnosti výnimky umožňujúcej preferenčné sadzobné zaobchádzanie pre najmenej rozvinuté krajiny, ktorá bola pôvodne udelená 15. júna 1999 do 30. júna 2009[1] a predĺžená 27. mája 2009 do 30. júna 2019[2].

Predĺženie platnosti výnimky by nemalo nepriaznivý vplyv na hospodárstvo Únie, ani na obchodné vzťahy s krajinami zvýhodnenými touto výnimkou. Únia poskytuje plný bezcolný a bezkvótový prístup na trh najmenej rozvinutým krajinám v rámci svojej iniciatívy Všetko okrem zbraní a takisto podporuje iných členov WTO vrátane rozvojových krajín, v ich úsilí o poskytovanie preferenčného sadzobného zaobchádzania najmenej rozvinutým krajinám. Únia sa ďalej domnieva, že na to, aby rozvojové krajiny mohli poskytovať takéto preferencie, je potrebný právny nástroj, keďže splnomocňujúca doložka WTO to umožňuje len rozvinutým členom. Pozícia, ktorú má Únia zaujať v Generálnej rade, by preto mala spočívať v podpore predĺženia platnosti výnimky.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody“.

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie“[3].

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Generálna rada WTO je orgán zriadený dohodou, konkrétne Dohodou o založení WTO.

Akt, ktorý má Generálna rada prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude záväzný podľa medzinárodného práva v súlade s článkom II odsekom 2 a článkom IX odsekom 3 Dohody o založení WTO.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

---

1 WT/L/304.

2 WT/L/759.

3 Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú spoločnej obchodnej politiky.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ods. 4 prvý pododsek.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom Generálnej rady WTO sa vykonajú ustanovenia Dohody o založení WTO týkajúce sa výnimiek, je vhodné uverejniť ho po jeho prijatí v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2019/0191 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v Generálnej rade Svetovej obchodnej organizácie v súvislosti s prijatím rozhodnutia o predĺžení platnosti výnimky WTO umožňujúcej rozvojovým členským krajinám poskytovať preferenčné sadzobné zaobchádzanie výrobkom z najmenej rozvinutých krajín

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie podpísaná v Marrákeši (ďalej len „Dohoda o založení WTO“) nadobudla platnosť 1. januára 1995.

(2) Podľa článku II ods. 2 Dohody o založení WTO „Dohody a súvisiace právne nástroje zahrnuté do príloh 1, 2 a 3 (ďalej len „mnohostranné obchodné dohody“) tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto dohody a sú záväzné pre všetkých členov“.

(3) V súlade s článkom IX ods. 3 môže Konferencia ministrov rozhodnúť o oslobodení od niektorého zo záväzkov, ktoré sú členovi uložené Dohodou o založení WTO alebo ktorýmikoľvek mnohostrannými obchodnými dohodami.

(4) V článku IX ods. 3 a 4 Dohody o založení WTO sa stanovujú postupy udeľovania výnimiek týkajúcich sa mnohostranných obchodných dohôd uvedených v prílohách 1A alebo 1B alebo 1C k Dohode o založení WTO a ich príloh.

(5) Podľa článku IV ods. 1 Dohody o založení WTO Konferencia ministrov má právo prijímať rozhodnutia o všetkých otázkach vzťahujúcich sa na všetky mnohostranné obchodné dohody.

(6) Podľa článku IV ods. 2 Dohody o založení WTO v období medzi zasadnutiami Konferencie ministrov Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“) jej funkcie vykonáva Generálna rada WTO. Podľa článku IX ods. 1 WTO zvyčajne prijíma rozhodnutia konsenzom.

(7) Členovia WTO udelili 15. júna 1999 výnimku z povinností podľa článku I ods. 1 dohody GATT 1994 v rozsahu potrebnom na to, aby sa rozvojovým členským štátom umožnilo poskytovať preferenčné sadzobné zaobchádzanie výrobkom z najmenej rozvinutých krajín, ktoré za také označila Organizácia Spojených národov, bez toho, aby bolo potrebné rozšíriť tie isté colné sadzby na podobné výrobky z akéhokoľvek iného člena, do 30. júna 2009. Členovia WTO 27. mája 2009 predĺžili platnosť výnimky na obdobie od 1. júla 2009 do 30. júna 2019.

(8) Podľa článku IX ods. 3 a 4 Dohody o založení WTO Čile, Čína, India, Thajsko a Turecko (ďalej len „spolupredkladatelia“) predložili žiadosť, aby Generálna rada rozhodla o predĺžení existujúcej výnimky WTO s cieľom umožniť rozvojovým

členským krajinám, aby od 1. júla 2019 do 30. júna 2029 mohli poskytovať preferenčné sadzobné zaobchádzanie výrobkom z najmenej rozvinutých krajín.

(9) Spolupredkladatelia odôvodňujú žiadosť osobitnou zraniteľnosťou najmenej rozvinutých krajín a špecifickými štrukturálnymi ťažkosťami, ktorým čelia v globálnom hospodárstve, ako aj dôležitosťou zlepšenia ich účinnej účasti na multilaterálnom obchodnom systéme tým, že sa im poskytne zmysluplný prístup na trh v snahe o podporu diverzifikácie ich výrobnej a vývoznej základne.

(10) Predĺženie platnosti výnimky by nemalo nepriaznivý vplyv na hospodárstvo Únie, ani na obchodné vzťahy Únie s krajinami zvýhodnenými touto výnimkou. Okrem toho Únia poskytuje bezcolný a bezkvótový prístup na trh najmenej rozvinutým krajinám v rámci systému Všetko okrem zbraní a podporuje iných členov WTO, ktorí takisto poskytujú obchodné preferencie najmenej rozvinutým krajinám.

(11) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorú má Európska komisia zaujať v mene Únie v Generálnej rade WTO s cieľom podporiť žiadosť spolupredkladateľov o predĺženie platnosti výnimky, v súlade s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ, keďže predĺženie platnosti výnimky bude záväzné pre členov WTO,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorú má Európska komisia zaujať v mene Únie v Generálnej rade Svetovej obchodnej organizácie, spočíva v podporení predĺženia platnosti výnimky WTO umožňujúcej rozvojovým členským krajinám poskytovať preferenčné sadzobné zaobchádzanie pre výrobky s pôvodom v najmenej rozvinutých krajinách od 1. júla 2019 do 30. júna 2029.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

Za Radu
predseda